

Lovforslagets Paragraffer, det stillede Ændringsforslag og Spørgsmaalet om Sagens Overgang til tredje Behandling sættes til Forhandling under eet.

Ordføreren (Godskesen): Lovforslaget gaar ud paa at forlænge Loven af 2. August 1914, saaledes at Nationalbanken i endnu et Aar skal være fritaget for at indløse sine Sedler med Guld. Der kan efter hele det Grundlag, hvorpaa vort Pengevæsen hviler, ikke være nogen Tvivl om, at dette at fritage Nationalbanken for at indløse sine Sedler med Guld er et ekstraordinært Skridt. Dette ekstraordinære Skridt blev imidlertid ved Verdenskrigens Udbrud nødvendigt ligesom saa mange andre overordentlige Foranstaltninger, og Skridtet blev uden Tøven taget af Regering og Rigsdag ved Loven af 2. August 1914, hvilken Lov senere uden Indvendinger gentagne Gange er blevet forlænget. Efter at Verdenskrigen nu er endt, opstaar imidlertid det Spørgsmaal, om det vil være rigtigt fremdeles at opretholde Loven af 2. August 1914, og i bekræftende Fald, i hvilket Omfang og paa hvilke Vilkaar dette bør ske. Det nedsatte Udvalg har, til Dels i Forening med den højtærede Handelsminister og Nationalbankens Direktion, overvejet denne Sag, men den korte Tid, som har staaet til Raadighed, har ikke været tilstrækkelig til at faa gennemdrøftet de vidtrækkende og vanskelige Spørgsmaal, der herved opstaar. Udvalget har derfor indskrænket sig til at foreslaa Gyldigheden af Loven af 2. August 1914 forlænget til Udgangen af Nationalbankens løbende Regnskabsaar, det vil sige 31. Juli 1920. Derved vindes Tid til en grundig og alsidig Overvejelse af Spørgsmaalet, om og paa hvilken Maade en yderligere Forlængelse bør ske. Saa fremt der, hvad man vel tør vente, af Handelsministeren bliver fremsat Forslag om en saadan yderligere Forlængelse, tvivler jeg ikke om, at Rigsdagen, og da navnlig dette høje Ting, vil overveje Forslaget med god Villie til at finde det Resultat, som bedst tjener Landets økonomiske Velfærd. Og det følger da af sig selv, at den Overvejelse, vi saa vil komme ind paa, ikke i nogen Henseende skal anses foregribet ved det, som nu maatte blive vedtaget. I Overensstemmelse hermed stiller Udvalget altsaa Ændringsforslag om, at Lovens Gyldighed i Stedet for at forlænges til Udgangen af Februar Maaned 1921 kun forlænges til Udgangen

af Juli Maaned 1920. Hermed skal jeg tillade mig at anbefale Udvalgets Indstilling til Vedtagelse i dette høje Ting.

Handelsministeren (Hage): Jeg beklager at maatte udtale min store Betænkelighed ved den Indstilling, der er blevet Resultatet af Udvalgets Arbejde, og som gaar ud paa, at Tiden for Gyldigheden af den foreliggende Lov skal indskrænkes saaledes, at den udløber med Udgangen af Juli Maaned d. A. Denne Indstilling begrundes ved Ønskeligheden af, at der bliver Tid og Lejlighed til nærmere Undersøgelse og Overvejelse af de udviklede Forhold, som knytter sig til Spørgsmaalet om Banksedlernes Indløselighed. Jeg underkender paa ingen Maade Berettigelsen af at ønske en indtrængende Belysning af disse Forhold, der griber dybt ind i hele Samfundslivet og berører alle økonomisk, lige fra Staten til den ringeste Borger. Men jeg spørger mig selv, om dette Maal ikke kunde være naaet ad andre Veje, ad Veje, der medfører mindre Fare end denne. Jeg ved ikke, og jeg tænker mig, at ingen i dette høje Ting mener sig i Stand til at vide, hvorledes Rigsdagslivet vil stille sig i de nærmest følgende Maaneder, om man uden videre kan gaa ud fra, at Rigsdagen i 1920 ligesom i de foregaaende Aar vil være permanent og vil være til Raadighed til hvilket som helst Tidspunkt for at optage Behandlingen af paatrængende Spørgsmaal. Mig forekommer det i alt Fald at være meget tvivlsomt, om de kommende Maaneder vil være særlig egnede til en Overvejelse, der stiller i besynderlig Grad Krav til Tid, Tanker og Arbejdsro. Jeg ved ikke rettere end, at vi staar overfor Muligheden af Opløsninger, Valg, store politiske Stridsemner, ikke at tale om det mægtige Lovgivningsstof, hvis Bearbejdelse nødvendiggøres ved Genforeningen med Sønderjylland. Jeg tror ikke, at de kommende Maaneder vil vise sig egnede til en virkelig nyttig Forhandling om de udviklede Emner, der her kan bringes paa Bane. Men endnu langt mere betænkelig bliver en saadan Beslutning, naar jeg ser hen til hele vor økonomiske Stilling. Der kan ikke for noget Menneske, der ikke med Forsæt lukker Øjnene, være Tvivl om, at vi er i en vanskelig Stilling. Efter nogle fantastisk rige Aar, der bragte en Flod af Velstand ind over Landet, er det lykkedes os i et endnu kortere Tidsrum at bringe os selv ret alvorligt i Bekneb. Dette Resultat er